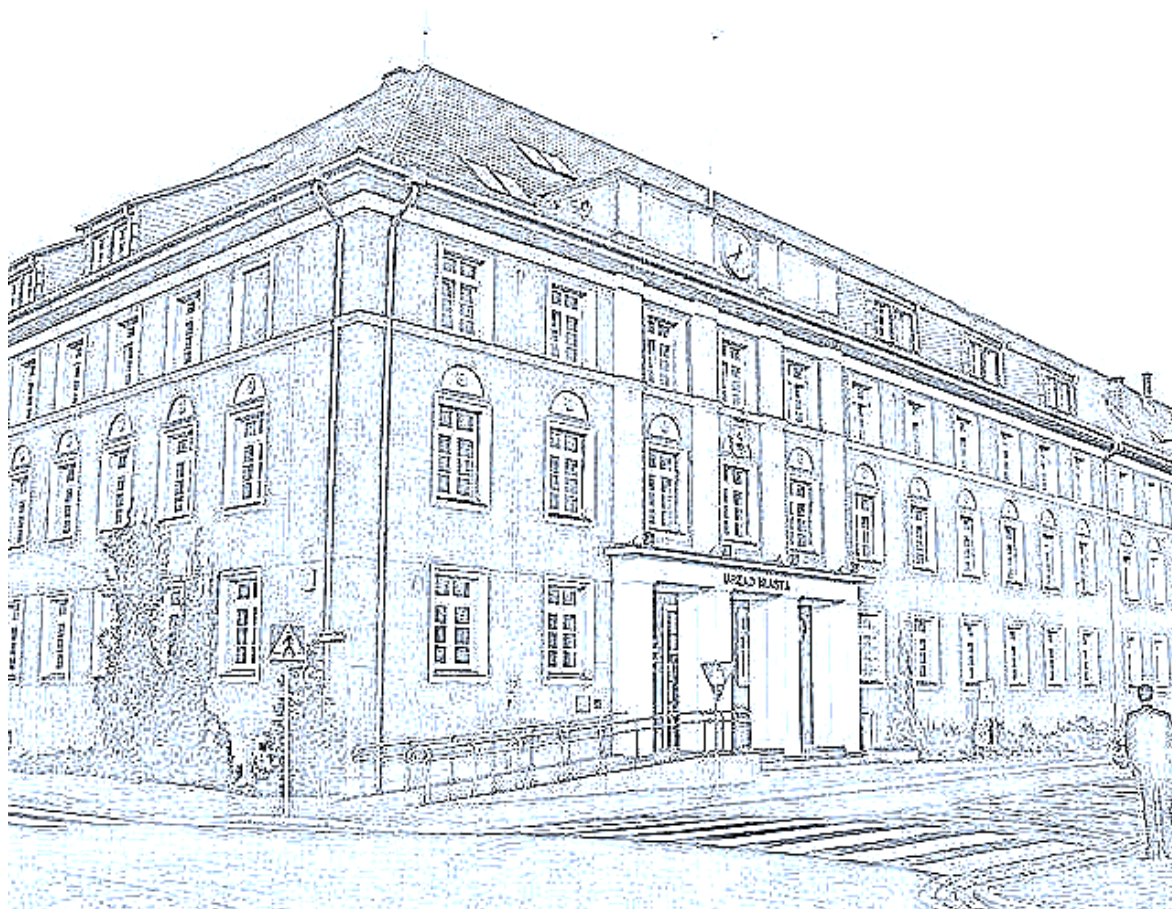

załącznik nr 4
do Zarządzenia Nr 175(118)19
Prezydenta Miasta Piły
z dnia 29 marca 2019 r.

SPRAWOZDANIE ROCZNE
Z WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO
POWIATOWEJ I MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
IM. PANTALEONA SZUMANA
ZA 2018 ROK

Piła, 29 marca 2019 roku

**INFORMACJA Z REALIZACJI PRZYCHODÓW I KOSZTÓW W 2018 ROKU
 INSTYTUCJE KULTURY**

Dział: 921
 Rozdział: 92116

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2018 r.	Wykonanie finansowe	% realizacji	Plan dotacji na 31.12.2018 r.	Wykonanie finansowe dotacji	% realizacji	szczegółowy opis
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Przychody, z tego:	2 005 629,00	2 005 629,19	100,00	1 950 000,00	1 950 000,00	100,00	
1.1	Dotacje z budżetu, z tego:	1 950 000,00	1 950 000,00	100,00	1 950 000,00	1 950 000,00	100,00	
1.1.1	na działalność bieżącą	1 890 387,00	1 890 387,00	100,00	1 890 387,00	1 890 387,00	100,00	
1.1.2	dotacja celowa	59 613,00	59 613,00	100,00	59 613,00	59 613,00	100,00	zakup zbiorów bibliotecznych
1.2	Pozostałe przychody, z tego:	55 629,00	55 629,19	100,00	0,00	0,00	#DZIEL/0!	
1.2.1	przychody własne (wymienić źródła)	11 460,00	11 460,64	100,01			#DZIEL/0!	usługi biblioteczne
1.2.2	pozostałe dotacje (z budżetu państwa i inne - wymienić jakie)	20 002,00	20 001,79	100,00			#DZIEL/0!	Biblioteka Narodowa zakup nowości
1.2.3	darowizny	6 324,00	6 324,00	100,00			#DZIEL/0!	materiały biblioteczne
1.2.4	pozostałe (wymienić jakie)	17 843,00	17 842,76	100,00			#DZIEL/0!	zwroty, odsetki bankowe, odszkodowanie
	Koszty działalności, z tego:	2 005 629,00	2 005 629,19	100,00	1 950 000,00	1 950 000,00	100,00	
2.1.	Koszty bieżące	1 917 691,00	1 917 691,33	100,00	1 890 387,00	1 890 387,00	100,00	
2.1.1	wynagrodzenia ogółem	1 345 937,00	1 345 936,39	100,00	1 345 937,00	1 345 936,39	100,00	
2.1.1.1	wynagrodzenia osobowe pracowników	1 132 379,00	1 132 378,80	100,00	1 132 379,00	1 132 378,80	100,00	
w tym:								
a	miesięczne wynagrodzenia osobowe	1 039 202,00	1 039 202,34	100,00	1 039 202,00	1 039 202,34	100,00	
b	nagrody jubileuszowe	28 087,00	28 086,46	100,00	28 087,00	28 086,46	100,00	
c	odprawy emerytalno-rentowe	0,00	0,00	#DZIEL/0!	0,00	0,00	#DZIEL/0!	
d	fundusz nagród (zgodnie z regulaminem wynagradzania)	65 090,00	65 090,00	100,00	65 090,00	65 090,00	100,00	
e	inne jednorazowe płatności *	0,00	0,00	#DZIEL/0!	0,00	0,00	#DZIEL/0!	
2.1.1.2	wynagrodzenia bezosobowe	10 173,00	10 172,50	100,00	10 173,00	10 172,50	100,00	
2.1.1.3	pochodne od wynagrodzeń	203 385,00	203 385,09	100,00	203 385,00	203 385,09	100,00	
w tym:								
a	składki na ubezpieczenia społeczne	186 314,00	186 314,51	100,00	186 314,00	186 314,51	100,00	
b	składki na Fundusz Pracy	17 071,00	17 070,58	100,00	17 071,00	17 070,58	100,00	
2.1.2	zakup materiałów i wyposażenia	135 685,00	135 684,88	100,00	124 077,00	124 077,52	100,00	
2.1.3	energia (woda, co, gaz, energia elektryczna)	88 615,00	88 615,41	100,00	88 067,00	88 066,61	100,00	
2.1.4	zakup usług (wymienić jakie)	159 470,00	159 469,70	100,00	158 981,00	158 980,81	100,00	usł. poczty, internet, bankowe, poligraficzne, komunalne, utr. z czystości, budowlane, monitoring, naprawy przeglądy i inne
2.1.5	podróże służbowe krajowe i zagraniczne	331,00	331,20	100,06	331,00	331,20	100,06	
2.1.6	ubezpieczenie majątku	2 198,00	2 198,50	100,02	2 198,00	2 198,50	100,02	
2.1.7	amortyzacja	14 659,00	14 659,28	100,00	0,00	0,00	#DZIEL/0!	
2.1.8	czynsze	80 154,00	80 153,88	100,00	80 154,00	80 153,88	100,00	
2.1.9	pozostałe wymienić jakie	90 642,00	90 642,09	100,00	90 642,00	90 642,09	100,00	przedłużenie licencji, inne opłaty, podatek od nieruchomości, świadczenie BHP, nadzór bud. usł. radcy, usługi artystyczne, Odpis ZFS
2.2	Remonty (zakres rzeczowy)	0,00	0,00	#DZIEL/0!	0,00	0,00	#DZIEL/0!	
2.3	dotacja celowa	59 613,00	59 613,00	100,00	59 613,00	59 613,00	100,00	zbiory biblioteczne
3.	Zysk/strata (1-2)	0,00	0,00	#DZIEL/0!	0,00	0,00	#DZIEL/0!	
4.	Planowane zatrudnienie średnioroczne	26,77	26,77	100,00	26,77	26,77	100,00	
4.1	stan na 1 stycznia	x	26,45			26,45		
4.2	stan na 31 grudnia	x	27,32			27,32		
5.	Placa średnioroczna (miesięczne wynagrodzenia osobowe/zatrudnienie średnioroczne/12 m-cy)	3 235,00	3 234,98	100,00	3 235,00	3 234,98	100,00	
6.	Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	35 326,00	35 326,42	100,00	35 326,00	35 326,42	100,00	

* wymienić jakie

Stawka Księgowy
 (Krzyszula Wilczyńska)

DYREKTOR
 pieczęć i podpis osoby odpowiedzialnej
 Joanna Wyrwa-Krzyżńska

1. Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana w Pile

Biblioteka jest samorządową instytucją kultury, której organizatorem jest Powiat Pilski a współorganizatorem Gmina Piła. Formalny nadzór nad działalnością Biblioteki sprawuje Powiat Pilski, natomiast formalny nadzór nad działalnością filii bibliotecznych w Pile sprawuje Gmina Piła.

Zgodnie z umową z dnia 13 kwietnia 2007 roku Gmina Piła uczestniczy w ogólnych kosztach bieżącego funkcjonowania Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Pantaleona Szumana w Pile w 50% oraz w całości finansuje filie Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Pantaleona Szumana w Pile.

W skład Biblioteki wchodzi 9 filii mających swoje siedziby na obszarze Miasta Piły:

- 1) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana w Pile Filia Nr 1,
ul. Ludowa 11;
- 2) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana w Pile Filia Nr 2,
brak lokalizacji (księgozbiór zdeponowany w Dziale Zbiorów Zabezpieczonych);
- 3) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana w Pile Filia Nr 3,
ul. Prusa 16;
- 4) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana w Pile Filia Nr 4,
ul. Powstańców Wlkp. 62;
- 5) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana w Pile Filia Nr 5,
ul. Rydygiera 1;
- 6) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana w Pile Filia Nr 6,
ul. Królowej Jadwigi 17;
- 7) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana w Pile Filia Nr 7,
al. Poznańska 91;
- 8) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana w Pile Filia Nr 8,
ul. Andersa 10;
- 9) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana w Pile Filia Nr 9,
ul. Wenedów 8A.

1.1. Przychody

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wykonanie planu finansowego dla Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Pantaleona Szumana w Pile prezentuje tabela:

Przychody	Plan na dzień 31.12.2018 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2018 r.	% realizacji planu
-1-	-2-	-3-	-4-
Ogółem	2.005.629,00	2.005.629,19	100,00
przychody własne	35.627,00	35.627,40	100,00
dotacja z budżetu miasta	1.890.387,00	1.890.387,00	100,00
dotacja celowa z budżetu miasta	59.613,00	59.613,00	100,00
dotacja celowa z Biblioteki Narodowej	20.002,00	20.001,79	100,00

W roku 2018 zrealizowano przychody na poziomie 100 %, tj. w wysokości 2.005.629,19 zł.

Dotację podmiotową przekazano w 100 % .

Dotację celową otrzymano z budżetu miasta na zakup zbiorów bibliotecznych w wysokości 59.613,00 zł tj. w 100 % planu i z Biblioteki Narodowej na zakup nowości wydawniczych w wysokości 20.001,79 zł tj. w 100% planu.

Na przychody własne w kwocie 35.627,40 zł składają się:

- wpływy z usług (sprzedaż kart bibliotecznych, opłaty za przetrzymywanie materiałów bibliotecznych, usługi reprograficzne, sprzedaż z kawomatu,) – 11.460,64 zł,
- otrzymane materiały biblioteczne – 6.324,00 zł,
- odsetki bankowe – 881,83 zł,
- zwroty, nadpłaty, wynagrodz. ZUS – 11.214,99 zł,
- odszkodowanie ubezpieczyciela – 5.745,94 zł.

W roku 2018 Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna otrzymała z budżetu miasta dotację podmiotową na działalność bieżącą w wysokości 1.890.387,00 zł i celową na zakup zbiorów bibliotecznych 59.613,00 zł.

Gmina Piła uczestniczy w ogólnych kosztach bieżącego funkcjonowania Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Pantaleona Szumana w Pile w 50% oraz w całości finansuje filie Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Pantaleona Szumana w Pile na terenie miasta.

Rozliczenie wykonano zgodnie z przekazaną 02.07.2015r. przez organizatora opinią prawną dotyczącą zapisów umowy nr 114./OKS/2007 z dnia 13 kwietnia 2007r. pomiędzy Powiatem Pilskim a Gminą Piła.

Dotacja podmiotowa z budżetu miasta wykorzystana została w 100 %, tj. w wysokości 1.890.387,00 zł

z przeznaczeniem na:

L.p.	Przeznaczenie dotacji	Kwota (zł)
-1-	-2-	-3-
Dotacja ogółem		1.890.387,00
1.	wynagrodzenia osobowe	1.132.378,80
2.	wynagrodzenia bezosobowe	10.172,50
3.	poходne od wynagrodzeń	203.385,09
4.	odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	35.326,42
5.	zakup materiałów i wyposażenia	124.077,52
6.	zakup energii	88.066,61
7.	zakup usług pozostałych	158.980,81
8.	podróże służbowe	331,20
9.	ubezpieczenie majątku	2.198,50
10.	amortyzacja	0,00
11.	czynsz	80.153,88
12.	pozostałe koszty	55.315,67

Dotację celową z przeznaczeniem na zakup zbiorów bibliotecznych (księgozbioru i multimedii) do biblioteki głównej i do filii udzielono na podstawie umowy nr 2/2018 z Gminą Piła w kwocie 59.613 zł. Wykorzystano kwotę 59.613,00 zł tj. 100%.

Kwota ta obejmuje:

- księgozbiór do biblioteki głównej- 20.000,00 zł,
- księgozbiór do filii – 30.596,65 zł,
- multimedia - 9.016,35 zł.

1.2. Koszty bieżące

Realizację kosztów Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Pile na dzień

31 grudnia 2018 r. prezentuje poniższa tabela:

Koszty	Plan na dzień 31.12.2018 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2018 r.	% realizacji planu
-1-	-2-	-3-	-4-
Ogółem	2.005.629,00	2.005.629,19	100,00
Wynagrodzenia osobowe i bezosobowe	1.142.552,00	1.142.551,30	100,00
Pochodne od wynagrodzeń	203.385,00	203.385,09	100,00
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	35.326,00	35.326,42	100,00
Amortyzacja	14.659,00	14.659,28	100,00
Koszty rzeczowe	609.707,00	609.707,10	100,00

Przeciętne zatrudnienie na 31 grudnia 2018 r. wynosiło 26,77 etatów, średnie miesięczne wynagrodzenie wyniosło 3.234,98 zł.

Zrealizowane koszty rzeczowe na kwotę 609.707,10 zł obejmują:

- zakup materiałów i wyposażenia – 135.684,88 zł (w tym: prenumerata prasy, materiały biurowe, gospodarcze, paliwo, środki czystości, materiały do realizacji imprez kulturalnych, zakup wyposażenia),

- zbiory biblioteczne – 87.937,86 zł (w tym: zakup zbiorów i dary materiałów bibliotecznych,

- zakup energii – 88.615,41 zł (w tym: energia elektryczna, ciepła, woda, gaz),

- zakup usług pozostałych – 159.469,70 zł (w tym: remontowe, konserwacyjne, introligatorskie, telekomunikacyjne, internetowe, pocztowe, komunalne, poligraficzne, monitoring, przeglądy techniczne, sprzątanie obiektów, hotelowe związane z imprezami kulturalnymi),

- podróże służbowe – 331,20 zł,

- ubezpieczenie majątku – 2.198,50 zł,

- czynsze – 80.153,88 zł,

- inne – 55.315,67 zł (w tym: podatki i opłaty, badania okresowe, dofinansowanie okularów korekcyjnych, doksztalcanie kadry, ekwiwalenty za pranie odzieży roboczej, przedłużenie licencji i gwarancji, nadzór budowlany, usługi radcowskie, outsourcingu ABI, usługi artystyczne),

amortyzacja – 14.659,28 zł (pokrycie kosztów zużycia środków trwałych z przychodów własnych).

Stan należności na koniec okresu sprawozdawczego – wynosił 2.890,06 zł (rozrachunki ze Spółdzielnią „Jadwiżyn” z tytułu nadpłaty C.O,

Stan zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego – 0 zł,

Stan środków na rachunku bankowym – 0 zł

Stan gotówki w kasie instytucji – 646,00 zł (wpłaty za usługi biblioteczne 31.12.2018 r.).

1.3. Sprawozdanie z działalności merytorycznej Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Pantaleona Szumana w Pile za 2018 rok

1.3.1. Zbiory biblioteczne

1. Gromadzenie zbiorów

W 2018 r. zbiory książkowe powiększyły się o 6 480 woluminów, z czego 4.684 wol. stanowił zakup (105.186,78) oraz 1.796 wol. dary i inny sposób nabycia (9.050,37 zł).

Zbiory nieksiążkowe zwiększyły się o 651 jednostek, w tym 590 jedn. stanowił zakup (19.274,29 zł).

Czytelnik mógł skorzystać z 214 egz. czasopism (zakup na kwotę 37.366,54 zł). Czasopisma i gazety prenumerowano w Ruch S.A. i bezpośrednio u wydawców.

Regularnie udostępniano 15 tytułów prasy regionalnej i lokalnej, pozyskanych bezpłatnie, od wydawców lub w ramach współpracy z bibliotekami subregionu północnej Wielkopolski. Użytkownicy mogli również skorzystać z dostępu do platformy INFOR LEX.PL (12.177,00 zł).

2. Konserwacja zbiorów

W 2018 r. oprawiono 106 wol. książek i 139 tytułów czasopism (299 egz. na kwotę 9.697,68 zł).

3. Selekcja zbiorów

Ogółem w 2018 r. stan księgozbioru zmniejszył się o 10.403 wol., o wartości 50.928,29 zł. Przyczyną było zniszczenie, zdezaktualizowanie treściowe, braki w księgozbiorze.

4. Kontrola zbiorów

W 2018 r. przeprowadzono 3 kontrole zbiorów : w Filii nr 5 (27-29.06), Filii nr 8 (22-24.11) i Filii nr 1 (12-15.12).

5. Stan zbiorów bibliotecznych

- księgozbiór na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił ogółem 261.332 wol., w tym:
 - a) Biblioteka Główna – 148.401 wol. (w tym 137.921 książki, 10.480 czasopism oprawionych),
 - b) filie – 112.931 wol.(w tym 112.881 książki, 50 czasopism);
- zbiory nieksiążkowe na dzień 31 grudnia 2018 r. liczyły 34.748 jednostek, w tym: płyty CD/DVD/CD-ROMy – 9.156 jedn. (w tym audiobooki – 4.694 jedn.), taśmy magnetofonowe – 16.393 jedn., płyty gramofonowe – 1.755 jedn., dokumenty życia społecznego – 6.680 jedn., grafika – 313 jedn.

1.3.2. Udostępnianie zbiorów w bibliotece i 8 filiach

W 2018 r. ze zbiorów biblioteki korzystało 15.549 czytelników aktywnie wypożyczających książki i zbiory multimedialne, zarejestrowano łącznie 154.848 odwiedzin w wypożyczalniach, 302.467 wypożyczonych książek i 19.374 jednostek zbiorów multimedialnych, w tym:

- Biblioteka Główna – 7.939 czytelników, (51,05% korzystających), 87.714 odwiedzin, (56,64 usługi), 137.359 wypożyczonych książek (45,41% usługi), zbiorów multimedialnych 19.374 jednostek (zbiory muzyczne, książka mówiona na taśmach magnetofonowych i audiobooki, gry na konsole PS3 oraz Xbox, 100% usługi),
- filie – 7.610 czytelników, (48,94% korzystających), 34.142 odwiedzin (43,35 % usługi), 165.108 wypożyczonych książek (54,58% usługi).

Wśród zarejestrowanych czytelników wypożyczających książki najliczniejszą grupę stanowiły: osoby w wieku od 25 do 44 lat – 4.989 (tj. 32,75 % ogółu wypożyczających), osoby w wieku 45- 60 lat- 3.386 (tj. 22,22 %) oraz osoby powyżej 60. roku życia – 3.255 (tj. 21,34 %). Odnotowano 1.628 (tj. 10,68 %) czytelników do 15 roku życia, 882 w wieku 20-24 (tj. 5,79 %) oraz 880 w wieku 16-19 (tj. 5,77 %). Większość czytelników stanowiły osoby pracujące (6.956, tj. 45,65 % ogółu czytelników) i osoby uczące się (4.350 tj. 28,55 %). Pozostali czytelnicy (3.926, tj. 25,77 %), w tym dużą grupę stanowiły osoby niezatrudnione (1.891 czytelników, tj. 12,41 % ogółu wypożyczających) oraz emeryci i renciści (1.822 osoby, tj. 11,96 % ogółu wypożyczających), 215 czytelników (tj. 1,41 % ogółu wypożyczających) to dzieci nieobjęte obowiązkiem szkolnym. Podkreślić należy olbrzymi wzrost o 581,1 % czytelników nieobjętych obowiązkiem szkolnym (0-5), w stosunku do ubiegłego roku (37 czytelników w 2017 r.). Na wzrost wpłynęły realizowane przez bibliotekę kampanie społeczne „Na dobry początek” oraz „Mała Książka – Wielki Człowiek”.

Czytelnicy najczęściej wypożyczali literaturę piękną, powieść obyczajową, przygodową i sensacyjną, literaturę faktu, biografie i literaturę podróżniczą. Odnotowano 202.528 wypożyczonych książek z literatury pięknej dla dorosłych (66,95% ogółu wypożyczonych książek), 56.576 wypożyczonych książek niebeletrystycznych (18,70%) i 43.363 książek z literatury dla dzieci i młodzieży (14,33%).

W 2018 r. z bezpłatnego, rocznego, dostępu do e-booków z platformy IBUK Libra (Konsorcjum Bibliotek Wielkopolski, głównie wydawnictwa naukowe i popularnonaukowe) skorzystały 43 osoby. Odnotowano 842 otwarć, 9.727 otwartych stron podczas 616 sesji. Łącznie użytkownicy spędzili na czytaniu ebooków 10 dni, 3 godziny, 26 minut, 31 sekund (rekordzista korzystał 30 godzin, 14 minut i 57 sekund). Najczęściej czytane były pozycje o tematyce medycznej, poradniki ochrony zdrowia i o opiece nad osobami przewlekle chorymi. Z dostępu do e-booków Naukowej Akademickiej Biblioteki Sieciowej na platformie wydawnictwa Helion NASBI skorzystały 3 osoby. Z dostępu do ebooków na platformie Legimi, skorzystało 110 osób.

- W katalogu on-line Biblioteki dostępne są zasoby „Wolnych Lektur”, na dzień 31 grudnia to 2.567 utworów, w tym dzieła klasyczne, lektury szkolne i kilkaset audiobooków. Liczba darmowych tytułów Wolnych Lektur stale rośnie bo dostarczają je sami cyfrowi bibliotekarze. Wszystkie utwory są profesjonalnie opracowane i opatrzone przypisami. Można je swobodnie pobrać na dowolne urządzenie (PC, tablet, smartfon, odtwarzacz mp3) oraz bez żadnych ograniczeń czytać, słuchać a nawet udostępniać innym.
 - Wypożyczanie e-czytników, które umożliwiają lekturę publikacji w formie elektronicznej (bogaty wybór książek w jednym miejscu: lektury szkolne, literatura piękna, popularno- naukowa i e-prasa). E- czytniki, są bliskie tradycyjnej książce – działają na e-papierze, dzięki któremu ekran czytnika wygląda, jak strona papierowej książki. E-czytnik wypożyczyło 12 osób.
 - W dziale Zbiorów Multimedialnych 15 razy wypożyczono urządzenie „Czytak”, z audiobooków w formie czytaka skorzystano 22 razy, ogółem wypożyczono 228 szyfrowanych audiobooków.
1. W Bibliotece Głównej (Wypożyczalni dla Dorosłych, Oddziale dla Dzieci, Dziale Zbiorów Multimedialnych zorganizowano 8 przeglądów nowości „Poczytalnia –

Przyjdź. Zobacz. Wypożycz”, raz w miesiącu : 27.01; 23.02; 30.03; 27.04; 25.05; 29.06; 28.09; 26.10 – oferujących, czytelnikom w różnym wieku, szybki dostęp i informację o pojawiających się na rynku wydawnictwach (książki, audiobooki, zbiory muzyczne). W Oddziale dla Dzieci czytelnicy dzielą się swoimi opiniami o książkach w skoroszytcie recenzji. W przeglądach nowości udział wzięło 241 osób, dorośli, młodzież, dzieci.

2. W 2018 roku wypożyczono 1239 książek z Działu Zbiorów Zabezpieczonych, w tym 582 tytuły z literatury pięknej, 657 pozycji z literatury niebeletrystycznej. Zamówienia realizowane były raz dziennie przez 6 dni w tygodniu (poniedziałek – sobota).
3. Obsługa czytelnika specjalnego prowadzona była przez wszystkie placówki, przede wszystkim przez Dział Zbiorów Multimedialnych i Filię nr 5, zlokalizowaną w Szpitalu Specjalistycznym (8.354 odwiedziny w bibliotece; 4.000 pacjentów, w tym 90 dzieci, w 12 oddziałach szpitalnych, którzy wypożyczyli 3.020 książek i 300 egzemplarzy czasopism) oraz 1 punkt „książki mówionej” w Wągrowcu (wypożyczono 137 jedn. zbiorów). Specjalną kategorię użytkowników stanowiło 7 niewidomych i niedowidzących, członków Polskiego Związku Niewidomych, którzy wypożyczyli ogółem 2.015 jedn. zbiorów multimedialnych, kaset z książką mówioną i audiobooków. Innym rodzajem usługi adresowanej do czytelnika unieruchomionego w domu i w podeszłym wieku była „książka w drodze”. Z tej formy korzystało regularnie, co miesiąc, 5 czytelników, wypożyczając ogółem 1.035 audiobooków.

1.3.3. Służba informacyjna, naukowa, regionalna i bibliograficzna

Bieżąca obsługa czytelnika odbywała się w Piłskim Centrum Informacji Naukowej i Regionalnej (Biblioteka Główna) oraz w 8 czytelniach.

1. W okresie sprawozdawczym odnotowano :

odwiedzin 15.065, w tym:

- Biblioteka Główna 5.797, tj. 38,47 % usługi,
- filie 9.268, tj. 61,52 % usługi;

udostępionych książek 9.157, w tym:

- Biblioteka Główna 2.601, tj. 28,40 % usługi,
- filie 6.556, tj. 71,59 % usługi;

wypożyczonych czasopism ogółem 30.451, w tym:

- wypożyczonych czasopism na miejscu 26.901, w tym:

- Biblioteka Główna 11.497, tj. 42,73% wypożyczonych czasopism,
- filie 15.404, tj. 57,26% wypożyczonych czasopism;

- wypożyczonych czasopism na zewnątrz 3.550, w tym:

- Biblioteka Główna -----
- filie 3.550, tj. 100% wypożyczonych czasopism;

udostępionych dokumentów elektronicznych oraz Internet 6.852, w tym :

- Biblioteka Główna 2.328, tj. 33,97 % usługi,
- filie 4.524, tj. 66,02 % usługi;

udzielonych informacji 7.929, w tym:

- Biblioteka Główna 4.252, tj. 53,62 % usługi,
- filie 3.677, tj. 46,37 % usługi.

W czytelni Biblioteki Głównej informacje także są udzielane przez pocztę elektroniczną oraz przez profil na Facebook-u.

2. Na bieżąco prowadzono zajęcia z przysposobienia bibliotecznego dla dzieci i młodzieży w Bibliotece Głównej i filiach bibliotecznych. W 2018 roku odbyło się 100 lekcji i wycieczek do biblioteki (w tym : 27 w Bibliotece Głównej oraz 73 w filiach bibliotecznych); grupy zorganizowane z pilskich szkół i przedszkoli oraz z powiatu pilskiego (m.in. Ujścia i Skrzatusza). Ponadto na bieżąco prowadzono indywidualne konsultacje i porady w zakresie literatury przedmiotowej w czytelni Biblioteki Głównej.
3. W 2018 r. z oferty wypożyczenia książek z innych bibliotek skorzystało 58 osób, zamawiając 99 książek, 66 pozycji udostępniono czytelnikom z innych bibliotek.
4. Na bieżąco w wersji elektronicznej prowadzono i udostępniano on-line:
 - katalog elektroniczny zbiorów biblioteki, obejmujący zbiory Wypożyczalni dla Dorosłych, Oddziału dla Dzieci, filii bibliotecznych.
 - Katalog zbiorów multimedialnych, zbiory elektroniczne, w tym płyty CD, muzyczne i audiobooki.
 - „Bibliografię powiatu pilskiego” za lata 2000 – 2018 oraz regularnie uzupełniano bazę z lat 1946-1998. Na dzień 31 grudnia 2018 r. stan opisów bibliograficznych książek, folderów, map, artykułów z czasopism dotyczących Piły, powiatu pilskiego i Wielkopolski wynosił 16.831 rekordów.
 - Katalog Dokumentów Życia Społecznego, obejmujący opisy nabytków pozyskanych od wydawców, tj. samorządów, instytucji kultury, oświaty; zaproszenia, informatory, foldery, katalogi, dokumenty elektroniczne. Na dzień 31 grudnia 2018 r. baza liczyła 6.680 rekordów.
 - Katalog Pocztówek Subregionu Północnej Wielkopolski, opisy kart znajdujących się w bibliotece, wydanych od 1914 r., polskie i niemieckie. Na dzień 31 grudnia 2018 r. baza liczyła 506 rekordów.
 - Katalog Czasopism, obejmujący czasopisma bieżące, uzupełniany o czasopisma archiwalne.
5. W ramach Pilskiego Centrum Informacji Naukowej i Regionalnej korzystano z 27 stanowisk bezpłatnego dostępu do Internetu w Bibliotece Głównej (8 stanowisk komputerowych, w tym : w Dziale Zbiorów Multimedialnych, dla czytelnika z dysfunkcją wzroku komputer ze specjalistycznym oprogramowaniem,), filiach (19 stanowisk komputerowych). Ponadto bezprzewodowy dostęp do sieci internetowej WI-FI, w Bibliotece Głównej oraz w Filiach nr 1, 4, 6 i 9.
Udostępniano bezpłatnie obce bazy bibliograficzne, polskie i zagraniczne: „Przewodnik Bibliograficzny”, „Bibliografia Zawartości Czasopism”, KARO, system informacji prawnej Lex, Platforma IBUK Libra, NASBi, Legimi oraz Cyfrowa Wypożyczalnia Międzybiblioteczna Publikacji Naukowych – Academica (zasoby Biblioteki Narodowej, pełnotekstowe publikacje naukowe : monografie, podręczniki, skrypty, artykuły oraz całe numery czasopism. Publikacje chronione prawem autorskim dostępne na dedykowanym terminalu w czytelni, natomiast z domeny publicznej oraz licencjonowane dostępne on-line bez ograniczeń. Możliwość rezerwacji wybranych dokumentów na dowolny termin oraz tworzenia notatek podczas pracy.
Działalność informacyjna obejmowała informacje o charakterze naukowym, edukacyjnym, publicznym i użytkowym. Udzielane były informacje bibliograficzne, katalogowe, biblioteczne, faktograficzne. Świadczone były usługi kserograficzne, skanowanie oraz wydruki elektronicznych baz danych lub Internetu. Czytelnicy mieli możliwość tworzenia dokumentów przy pomocy oprogramowania Microsoft Office 2007.

1.3.4. Działalność kulturalna i edukacyjna oraz działania główne

Imprezy kulturotwórcze i nowatorskie, wyzwalające w uczestnikach kreatywność w realizacji własnych zainteresowań. Spotkania autorskie, przedsięwzięcia animacyjne

z książką, warsztaty i zajęcia z elementami biblioterapii, inspirujące do aktywnego uczestnictwa w kulturze i życiu regionu, stanowiące przeciwwagę dla konsumpcyjnego stylu życia, dostosowane do różnych grup wiekowych. W 2018 r. z oferty imprez kulturotwórczych i edukacyjnych skorzystało łącznie 15.527 osób, dzieci, młodzież, dorośli, grupy wielopokoleniowe. W tym:

- w Bibliotece Głównej : w 50 imprezach (m.in. 7 spotkaniach autorskich, 7 konkursach, 10 spotkaniach dyskusyjnego klubu książki, 8 przeglądach nowości wydawniczych, 2 spektaklach, 2 warsztatach na temat zdrowego żywienia, 1 flash mobie, 4 akcjach ogólnopolskich, 1 kampanii społecznej, 5 wykładach, 1 koncercie, 1 wystawie, 1 grze miejskiej, 2 projekty miejskie, 7 cyklicznych zajęciach interdyscyplinarnych z książką dla dzieci i młodzieży, 265 spotkań) uczestniczyło łącznie ok. 7.296 osób;

- w 37 cyklicznych imprezach (390 spotkań) zorganizowanych w ramach indywidualnych projektów w filiach , 2 akcjach ogólnopolskich (57 spotkań), 2 projektach miejskich (ferie w mieście – 39 spotkań, lato w mieście -58 spotkań) uczestniczyło 8.231 osób, głównie dzieci i młodzież.

1. Działania główne

• Na dobry początek

Celem kampanii społecznej było promowanie czytelnictwa od najmłodszych lat, jako alternatywę dla stereotypowych form aktywności propagowanych przez kulturę masową. Adresatem byli rodzice i dzieci z powiatu pilskiego w wieku od 0 do 6 lat, a także rodzice spodziewający się potomstwa. W ramach włączania społecznego adresatem były również rodziny z małymi dziećmi, interesariusze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz rodziny przebywające w ośrodkach interwencyjnych. Głównymi działaniami w ramach przedsięwzięcia było przygotowanie tzw. starterów, czyli książek i materiałów edukacyjnych dla rodziców noworodków (od 0 do 2 lat) pod hasłem „Na dobry początek”, które Biblioteka wręczała jako pierwszą czytelniczną wyprawkę dla dzieci. W zestawach tych znalazły się : pierwsza książeczka, której autorami są uznani twórcy: pisarze i ilustratorzy, laureaci międzynarodowych, ogólnopolskich konkursów, m.in. IBBY oraz zaliczani do klasyki literatury polskiej, ulotka z propozycjami zajęć dla najmłodszych a także informacją dlaczego warto czytać dzieciom. Dla dzieci z Piły do zestawu dołączona była pierwsza karta biblioteczna, do aktywacji w bibliotece. Partnerami w realizacji tej części projektu byli : Szpital Specjalistyczny w Pile, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Rodzice, których dzieci urodziły się w innym szpitalu niż pilski, a są mieszkańcami powiatu pilskiego mogli odebrać wyprawki w Oddziale dla Dzieci, ul. Staromiejska 14 lub ośmiu filiach : Filia nr 1, ul. Ludowa 11; Filia nr 3, ul. Prusa 16; Filia nr 4, al. Powstańców Wlkp. 62; Filia nr 5, ul. Rydygiera 1; Filia nr 6, ul. Kr. Jadwigi 17; Filia nr 8, Gen. Andersa 10; Filia nr 9, ul. Wenedów 8A.

Aby wesprzeć rodziców, w ramach przedsięwzięcia odbywały się cykliczne zajęcia dla rodziców i dzieci w wieku od 0 do 3 roku życia, w Oddziale dla Dzieci pn. „Rodzinne popołudnia z Misiem” polegające m. in. na głośnym czytaniu i zabawach muzyczno-ruchowych. Dla dzieci w wieku 4 – 6 lat spotkania w Filii nr 1 „Razem z mama, razem z tatą”, Filii nr 4 „Tęczowy pawilon”, Filii nr 6 „Baśniowy Jadwiżyn”, na spotkaniach bibliotekarki pokazywały jak wykorzystać książki dla dzieci do wspólnej zabawy i kreatywnego spędzania czasu wolnego. Na każdym z tych spotkań dostępna była specjalnie wybrana literatura dla rodziców, którą mogli wypożyczyć lub też zapoznać się na miejscu.

Patronat honorowy sprawowali: Eligiusz Komarowski, Starosta Piłski, Piotr Głowski, Prezydent Miasta Piły

Na dzień 31 grudnia wręczono 786 wyprawki (PCPR – 10, MOPS – 40, Szpital Specjalistyczny – 550, biblioteka – 186; aktywowano 178 kart tj. 22,64 %).

Wzrost czytelników nieobjętych obowiązkiem szkolnym (0-5) o 581,1 %, w stosunku do ubiegłego roku (37 czytelników w 2017 r., 215 czytelników w 2018 r.).

- **Dyskusyjny Klub Książki „Po słowach”**

Dyskusyjny Klub Książki „Po słowach” działa w ramach ogólnopolskiego projektu Instytutu Książki pn. „Tu czytamy”. Członkowie to osoby w różnym wieku spotykające się, aby porozmawiać o literaturze, w tym o wybranych nowościach wydawniczych. W 2018 klubowicze potkali się 10 razy rozmawiając o książkach : „Gorączka o świcie” Peter Gardos (29 stycznia), „Król” Szczepan Twardoch (26 lutego), „Rok królika” Joanna Bator (26 marca), „Hen. Na północy Norwegii” Ilona Wiśniewska (23 kwietnia), „Obcy u naszych drzwi” Zygmunt Bauman (28 maja), „Witajcie w raju” Jennie Dielemans (25 czerwca), „Skucha” Jacek Hugo-Bader (24 września), „Międzymorze” Ziemowit Szczerek (22 października), „Stancje” Wioletta Grzegorzewska (26 listopada), książki roku wg uczestników spotkań (17 grudnia). Łącznie 65 uczestników.

- Spotkanie z Jerzym Utkinem (23.03) poetą nurtu liryki obywatelskiej, autorem kilkunastu książek poetyckich, powieści i opowiadań, a także tekstów piosenek i wierszy dla dzieci. Promocja najnowszego tomu poezji „ Krótka pamięć Europy”; udział wzięło 45 osób.

- Spotkanie z Agatą Tuszyńską (12.04) pisarką, poetką i reportażystką, autorką wielu bestsellerowych biografii: Isaca Bashevisa Singera, Wiery Gran, Józefiny Szelińskiej. Jej książki tłumaczone są na kilkanaście języków; udział wzięło 70 osób.

- **Debiut poetycki Laury Chuchli, 15 marca.**

Spotkanie z Laurą Chuchlą, autorką debiutanckiego tomiku wierszy “Spowiadam się”. Prowadzenie: Zuzanna Przeworska, poetka, dziennikarka, wydawca, prezes Fundacji Literackiej im. Agnieszki Bartol, recytacja wierszy Autorki - członkowie Teatru Wirtualnego RCK Fabryka Emocji: Magdalena Szpott, Patryk Bogusławski, śpiew - Michalina Zgaińska oraz zespół. Laura Chuchla ur. w 1999 r. w Pile. Związana z piłskim klubem literackim “Pegazik” i Fundacją Literacką im. Agnieszki Bartol, która uhonorowała ją Nagrodą Specjalną za indywidualną twórczość. Laureatka licznych międzynarodowych i ogólnopolskich konkursów literackich (m. in w Pile, Słupsku, Bielsku Białej, Płocku, Poznaniu, Stargardzie Szczecińskim). Publikowała wiersze w prasie, a także w wielu antologiach i wydawnictwach pokonkursowych. Udział wzięło ok. 70 osób.

- **Spotkanie z Pawłem Śpiewakiem, 20 kwietnia.**

Rozmowa o książce „Historia Żydów w Pile” oraz na temat historii Żydów po II wojnie światowej. Rozmowę prowadzili : Piotr Grześ, dziennikarz tv Asta, gospodarz programu „W szerszym kontekście” i Mariusz Frankowski, nauczyciel historii, twórca autorskich scenariuszy lekcji historii. Paweł Śpiewak – socjolog i historyk idei, doktor habilitowany nauk humanistycznych profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Warszawskiego, publicysta, dyrektor Żydowskiego Instytutu Historycznego im. Emanuela Ringelbluma, autor między

innymi książek : „W stronę wspólnego dobra”, „Obietnice demokracji”, „Pięć ksiąg Tory. Komentarze”, „Pamięć po komunizmie”, „Żydokomuna”; 90 uczestników.

- **Rodzinne popołudnia z Misiem**

Spotkania dla dzieci do lat 6 i rodziców w Oddziale dla Dzieci Biblioteki Głównej. Zajęcia interdyscyplinarne z elementami pedagogiki zabawy, rozwijające wyobraźnię, stymulujące rozwój emocjonalny i intelektualny dzieci. Głośnemu czytaniu książek, dostosowanych do wieku uczestników, towarzyszyły zabawy rytmiczne, plastyczne i teatralne. Spotkania odbywały się co tydzień, w każdą środę, łącznie 34 spotkania, w których uczestniczyło 1.089 dzieci, rodziców i dziadków.

- **Urodziny w bibliotece**

Oferta dla rodziców chcących zorganizować swojemu dziecku urodziny w bibliotece. Działania integracyjne i edukacyjne wspomagające rozwój emocjonalny i intelektualny dzieci. Głośnemu czytaniu książek dostosowanych do wieku uczestników towarzyszą zabawy plastyczne, rytmiczne, teatralne. Dwugodzinny program uzgadniany jest wspólnie z animatorem – bibliotekarzem. Urodziny w bibliotece obchodziły 6 solenizantek, łącznie 80 uczestników.

- **Książka jest O.K!**

Przedsięwzięcie całoroczne kreujące modę na czytanie oraz stanowiące inspirację do działań artystycznych i społecznych dla dzieci i młodzieży, spędzających czas wolny po szkole i w czasie wakacji na podwórkach. Uczestnicy poznają uznanych autorów i ilustratorów książek. Książki, ich bohaterowie, wydarzenia i poruszane problemy zachęcały do rozmów o emocjach, uczuciach, marzeniach oraz potrzebach i prawach każdego.

W 2018 odbyło się sześć spotkań. Uczestnicy z twórcą książek podjęli wspólne działania artystyczne: plastyczne, literackie i społeczne.

- 16 czerwca z Mateuszem Wysockim, w Filii nr 6 i Wiktorówku (gm. Łobzenica). Inspirację do spotkania stanowiła książka pt. „Las zabaw” ze wspaniałymi ilustracjami Agaty Królak. Autor zajmuje się muzyką elektroakustyczną. Swoje instalacje dźwiękowe prezentował w Polsce, Grecji, Irlandii, USA, we Włoszech i w kilku innych krajach. Stypendysta Prezydenta Miasta Białegostoku. W wolnych chwilach zajmuje się pisaniem bajek dla dzieci. Do tej pory opublikował dwa tytuły we współpracy z Agatą Królak - „Skrytki” wydane nakładem Ładnego Halo i "Las Zabaw" w Czerwonym Koniku.
- 21 lipca interaktywny spektakl pt. „Cztery mile za piec” w wykonaniu teatru Władca Lalek w Wysokiej (ogród parafialny) i Pile (al. Powstańców Wielkopolskich, plac za Biedronką). Spektakl oparty został na motywach poezji ludowej. Wokół motywu przewodniego (poszukiwanie zaginionej lalki) narasta szereg barwnych, krótkich scen. Akcja widowiska oparta jest na schemacie bajki łańcuszkowej
- 17 sierpnia z Urszulą Palusińską, ilustratorką w Pile (Oddział dla Dzieci) i Nowej Wsi Ujskiej (plac przy bibliotece). Inspirację stanowiła książka „Brzuchem do góry”. Pomysłowa, przepełniona wakacyjną atmosferą, pokazująca jak zaskakująco może wyglądać świat oglądany z bardzo leniwej perspektywy. Ilustratorka jest absolwentką Wydziału Grafiki ASP w Krakowie. Zajmuje się filmem animowanym i ilustracją. Książka *Majn Alef Bejs* z ilustracjami jej autorstwa zdobyła główną nagrodę Bologna Ragazzi Award w kategorii non fiction oraz wyróżnienia na biennale ilustracji w Lizbonie

i w konkursie Książka Roku polskiej sekcji IBBY. Autorka filmów *Coś w tym gatunku* oraz *Nie ma to jak w kinie*. W 2017 roku nakładem Wydawnictwa Dwie Siostry ukazała się książka *Brzuchem do góry*, nagrodzona w konkursie organizowanym przez Polską Sekcję IBBY w kategorii Książka dla dzieci.

W listopadzie wyłoniono laureatów konkursów artystycznych „Stwórz własną książkę” i „Tak czytam”. Na konkurs napłynęło 75 książek z Piły, Dobrzycy, Dziembowa, Dziembówka, Kruszewa, Kunowa, Łobżenicy, Miasteczka Krajeńskiego, Dolaszewa, Mirosławia, Szydłowa, Śmiłowa, Wysokiej, Mościsk, Ługów Ujskich, Ujścia, Wiktorówka, Wyrzyska, Zawady.

72. książek twórcą jest jeden autor, 4 książek, autorami rodziny, przyjaciele, grupa przedszkolna z panią nauczycielką. Jury najwyżej oceniło książki samodzielne, ciekawe, bogate wyobraźnią i wymową literacką, pomysłowe edytorsko. W konkursie wyróżniono 37 książek, 48 autorów. Na konkurs fotograficzny napłynęło 148 fotografii od 40 autorów z Piły, z Wysokiej, z Łobżenicy, Wyrzyska i Białośliwia, Zawady. Nagrodzono 15 fotografii, poprzez które autorzy zwizualizowali własną pasję czytania lub „uchwycili w kadrze” dokonane obserwacje. Uroczyste podsumowanie, wręczenie nagród laureatom konkursów odbyło się 19 grudnia. Nagrodzone książki można było poczytać w Oddziale dla Dzieci Biblioteki Głównej PiMBP w Pile, przy ul. Staromiejskiej 14. Wystawie książek towarzyszyły nagrodzone fotografie.

Wydarzenia w ramach Książka jest O.K! stanowiły dla mieszkańców okazję do rodzinnych, wielopokoleniowych spotkań. Udowodniły, że korzystanie z fantazji, wyobraźni, i humoru są przyjemnością i kreatywnym sposobem na spędzanie czasu wolnego. Książka pomaga niestereotypowo podchodzić do życia i jest w zasięgu każdego człowieka. W 9 wydarzeniach udział wzięło łącznie 540 osób, dzieci i rodzice, dziadkowie.

Patronat honorowy nad wydarzeniem sprawowali: Eligiusz Komarowski, Starosta Piłski, Piotr Głowski, Prezydent Miasta Piły.

- **Jubileusz 70.lecia Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Pantaleona Szumana**

Na program obchodów 70.lecia biblioteki złożyły się :

- „Zagadkowa 70” konkurs internetowy, od 15 marca 2018 r. , co miesiąc (kwiecień, maj, czerwiec, lipiec,) na naszym profilu FB publikowana była zagadka dotycząca biblioteki, odpowiedzi należało szukać na stronie internetowej biblioteki w zakładce HISTORIA i przesłać na adres naszej poczty elektronicznej. Każdorazowo wśród autorów prawidłowych odpowiedzi losowana była nagroda książkowa. Rozwiązanie zagadki i nazwisko zwycięzcy podawaliśmy przy publikowaniu kolejnej zagadki. Zakończenie konkursu nastąpiło 16 sierpnia 2018 – kiedy została na FB opublikowana prawidłowa odpowiedź zagadki nr 5 i nazwisko nagrodzonej osoby, udział wzięło 27 osób, 5 zostało nagrodzonych.

- „Pan Pantaleon” konkurs plastyczny na wizerunek patrona biblioteki. Jego celem było poznanie patrona piłskiej biblioteki, a także zaproszenie przedszkolaków do wspólnego świętowania jubileuszu, ponieważ Biblioteka, od momentu powstania pierwszych placówek przedszkolnych, współpracuje z nimi, a obecność przedszkolaków jest zauważalna i bardzo ważna dla biblioteki.

Na konkurs wpłynęło 80 prac indywidualnych i jedna grupowa z 14 piłskich przedszkoli. Jury wzięło pod uwagę samodzielność i twórczy charakter prac, zgodność z tematyką oraz estetykę prac. Zdobywcy pierwszych miejsc otrzymali nagrody książkowe i plastyczne oraz vouchery ,dla swoich grup, na godzinne spotkanie w Oddziale dla Dzieci, ul. Staromiejska 14. Podsumowanie uświetnił występ Mariusza Czajki, iluzjonisty,

który zasiada w kręgu członków Krajowego Klubu Iluzjonistów z siedzibą w Łodzi – jedynej polskiej organizacji zrzeszonej w Światowej Federacji Stowarzyszeń Iluzjonistycznych. Swoje doświadczenie zdobywał biorąc udział w licznych kongresach iluzjonistów, organizowanych nie tylko w Polsce, lecz także Wielkiej Brytanii, Łotwie, Czechach, Niemczech czy Stanach Zjednoczonych. Laureat wielu prestiżowych nagród i wyróżnień, m.in.: nagrody „Król Magii” na międzynarodowym Kongresie Iluzjonistów w Czechach w roku 2013. Uroczyste ogłoszenie wyników odbyło się 15 maja, udział wzięło 140 osób, dzieci i opiekunowie. Prace konkursowe prezentowane były podczas gali jubileuszowej.

- Gala 70.lecia, 5 listopada, Regionalne Centrum Kultury. Na uroczystość zaproszeni zostali m.in. byli i obecni pracownicy, czytelnicy, dyrektorzy instytucji, z którymi współpracuje biblioteka, radni, samorządowcy. Uroczystość uświetnił koncert Mickiewicz-Stasiuk-Haydamaky. Pisarz Andrzej Stasiuk wraz z ukraińską formacją ethno-rockową Haydamaky z Kijowa wspólnie przedstawili 10 kompozycji inspirowanych twórczością Adama Mickiewicza, w większości sonety pochodzące ze zbioru „Sonety krymskie”, ale także Redutę Orzona, fragmenty z Dziadów, Konrada Wallenroda oraz Liryki lozańskie, udział wzięło 250 osób.

- **Zimowe czary w bibliotece, 12-25 lutego 2018.**

W Oddziale dla Dzieci i Filiach nr 6 i 7 zajęcia odbywały się codziennie, w Filiach nr 1, 3, 4, 8, 9 dwa razy w tygodniu; skierowane do dzieci i młodzieży spędzających ferie zimowe w mieście, w ramach projektu miejskiego „Ferie w mieście”.

Były to różnego rodzaju zabawy interdyscyplinarne, do których inspirację stanowiły książki z dziecięcej literatury pięknej (m.in. Astrid Lindgren, Hans Christian Andersena, Paulette Bourgeois, Macieja Musielaka, Wojciecha Widłaka, Rafała Klimczaka) oraz z literatury popularnonaukowej.

Czytanie stanowiło impuls do kreatywnych zabaw literackich i plastycznych. W Oddziale dla Dzieci odbywały się m.in. Zimowe rozgrywki planszowe, w piątki odbyły się projekcje filmów i bajek oraz 3-dniowe warsztaty promujące zdrowe nawyki żywieniowe prowadzone przez Malwinę Wylegała. W Filii nr 4 w trakcie zabaw z językiem migowym prowadzonych przez wolontariuszkę Martę Stawską dzieci poznawały pojęcia dotyczące tematyki zimowej. W Filii nr 6, w związku z Olimpiadą zimową w Pjongczang dzieci zapoznały się z ideą igrzysk olimpijskich oraz różnymi sportami zimowymi. W Filii nr 3 odbywały się warsztaty z papieroplastyki.

Łącznie odbyło się 49 spotkań w czasie których z oferty skorzystało 369 dzieci i młodzieży (w Oddziale dla Dzieci, ul. Staromiejska - 158 osób, w filiach - 211).

Młodszym dzieciom w zajęciach towarzyszyli rodzice, dziadkowie lub starsze rodzeństwo. Codziennie w godzinach otwarcia Oddziału dla Dzieci i filii można było skorzystać z gier planszowych i multimedialnych programów edukacyjnych, bezpłatnego internetu, a młodsze dzieci mogły zająć się kolorowaniem i ilustrowaniem ulubionych książek. Miłośnicy gier na konsole mogli skorzystać ze strefy gier w Filii nr 1, ul. Ludowa 11.

- **Regionalny Konkurs Literacki „O Złote Pióro” - „Od magii świata do magii słowa” 15. edycja, 21 marca.**

Konkurs ogłoszony został przez Klub Literacki „Pegazik” przy Młodzieżowym Domu Kultury „Iskra” w Pile wspólnie z Biblioteką. Patronat sprawowała Fundacja Literacka im. Agnieszki Bartol. Adresowany był do dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjów

i szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów z Piły i regionu pilskiego. Warunkiem uczestnictwa było nadesłanie zestawu od 3 do 5 wierszy lub prozę na dowolny temat. W konkursie udział wzięło 149 autorów, którzy nadesłali 302 utworów wierszem i prozą. Prace konkursowe zgłosili młodzi twórcy z Piły, Wyrzyska, Wysokiej, Kaczor, Łobzenicy, Grabionnej, Wiktorówka, Szydłowa i Starej Łubianki. Nagrodzono 38 osób. W uroczystym ogłoszeniu wyników udział wzięło około 100 osób.

- **Turniej Wiedzy o Pile, 16.edycja, konkurs dla uczniów szkół podstawowych miasta, 12 marca.**

W konkursie udział wzięło 18 uczniów z pilskich szkół podstawowych. Zestawy pytań obejmujące dzieje i współczesność miasta, przygotował Maciej Usurski, kustosz Muzeum Stanisława Staszica. Konkurs składał się z dwóch etapów. Pierwszego obejmującego test i drugiego, składającego się z 5 zadań turniejowych. Laureaci obu części Turnieju otrzymali nagrody książkowe, ufundowane przez Bibliotekę. Głównym organizatorem była Szkoła Podstawowa nr 2 im. Olimpijczyków Polskich oraz Muzeum Stanisława Staszica w Pile.

- **XV Jubileuszowy Powiatowy i Miejski Konkurs Wiedzy o Unii Europejskiej „Teraz Europa”, 8 maja.**

Celem konkursu było przybliżenie dzieciom szkół podstawowych Europy poprzez zabawę. Uczestnicy zmagali się w dwóch konkurencjach – indywidualnej i drużynowej. Musieli wykazać się nie tyle wiedzą encyklopedyczną, lecz refleksem, spostrzegawczością, umiejętnością kojarzenia faktów i wyobraźnią. Poszczególne konkurencje dotyczyły historii, geografii państw, symboli, kuchni europejskiej, sportu, kultury. Do konkursu zgłosiło się pięć szkół z Piły: Salezjańska Szkoła Podstawowa, Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 3, Szkoła Podstawowa nr 5 oraz Szkoła Podstawowa nr 7. Powiat był reprezentowany przez Współorganizatorem konkursu była Szkoła Podstawowa nr 7 im. Adama Mickiewicza w Pile (Szkolny Klub Europejski „Eurosiódemka”). 12 czerwca odbyło się podsumowanie konkursu, uczestniczył 24 osoby.

- **Tydzień Bibliotek, pn. „(Do)wolność czytania”, 15. edycja, 8-15 maja.**

Celem Tygodnia było podkreślanie roli czytania i bibliotek w poprawie jakości życia, edukacji oraz zwiększenie prestiżu zawodu bibliotekarza oraz zainteresowania książką. Zachęcaliśmy do wypożyczania e-czytników, które umożliwiają lekturę publikacji w formie elektronicznej. W ofercie lektury, literatura piękna z platformy Legimi (po pobraniu kodu z biblioteki), popularno- naukowa i naukowa z platformy Ibuk Libra i Nasbi (po pobraniu kodu z biblioteki), z internetowej biblioteki Wolnych Lektur (z katalogu PiMBP) oraz e-prasy. W Dziale Zbiorów Multimedialnych można było obejrzeć bajki wyświetlane na ścianie z diaskopu. W Dziale Informacyjno-Bibliograficznym zaprezentowano wystawę „Z naszego archiwum” prezentującą archiwalne roczniki prasy. Warsztaty z wykorzystaniem japońskiej techniki kart narracyjnych Kamishibai odbyły się w Oddziale dla Dzieci, technika ta została też wykorzystana w mini spektaklu teatralnym w Filii nr 6. W Oddziale dla Dzieci w ramach Rodzinnych Popołudni z Misiem odbyły się zajęcia interdyscyplinarne z wykorzystaniem teatrzyku kukiełkowego oraz warsztaty dotyczące zdrowego żywienia. W Filii nr 1 można było obejrzeć wystawę „Exlibrisy bibliotek polskich”, a Filia nr 3 zaprezentowała wystawę malarską czytelników biblioteki. Filia nr 4 zaproponowała czytelnikom panel dyskusyjny „Biblioteka marzeń”, można było obejrzeć i przeczytać wiersze Edmunda

Muscari Czyszaka oraz obejrzeć wernisaż malarstwa „Surrealizm II” Waldemara Jaglińskiego. Na wspomnienia związane z biblioteką i książką przy kawie i starych przebojach zaprosiła Filia nr 6, można było obejrzeć tam także wystawę prac Elżbiety Banach-Wach.

W Bibliotece Głównej i filiach odbyły się łącznie 42 spotkań (10 spotkań w Oddziale dla Dzieci, 32 w filiach), w tym 6 w godzinach popołudniowych; spotkania z czytelnikami, zajęcia interaktywne z książką dla dzieci, lekcje, wycieczki biblioteczne dla grup zorganizowanych z pilskich przedszkoli i szkół. Łącznie w Tygodniu Bibliotek odwiedziło placówki biblioteczne 810 mieszkańców miasta (213 osób w Oddziale dla Dzieci, 19 w Dziale informacyjno-Bibliograficznym i 578 w filiach), w różnym wieku, głównie dzieci i młodzież. Tydzień Bibliotek to Ogólnopolska akcja Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

- **Noc Bibliotek „RzeczpospoCzyta”, 4. edycja, 9 czerwca.**

Biblioteka po raz czwarty włączyła się w ogólnokrajową akcję „Noc Bibliotek”, promującą czytelnictwo i biblioteki jako miejsca, najbardziej dostępne i otwarte dla wszystkich, nawet wieczorno-nocną porą. Jej tegoroczne hasło brzmiało „RzeczpospoCzyta”. Mieszkańców zaprosiliśmy do Biblioteki Głównej na spektakl improwizowany – Wycieczki osobiste. Była to bardzo osobista podróż, pełną intelektualnych kuksańców, artystycznych docinków i żartobliwych przytyków. Współtwórcami spektaklu – byli mieszkańcy miasta, widzowie, oraz zaproszeni goście, którzy tej nocy odwiedzili bibliotekę. Aktorzy zagrali bez scenariusza, bez rozpisanych ról, bez uprzednio przygotowanej fabuły. Na żywo, z głowy, na oczach widowni – do inspiracji gości : Macieja Usurskiego, kustosza Muzeum Stanisława Staszica, autora i współautora opracowań historycznych m.in. książki „Było takie miasto”; Katarzyny Włodkowskiej, uwielbianej przez młodzież nauczycielki, polonistki, wychowawczyni; Piotra Chamczyka, pasjonata kolei i fotografii, autora reportażu, programów telewizyjnych i filmów dokumentalnych; Agnieszki Świdorskiej, niespokojnego ducha, dziennikarki i poetki. W roli improwizatorów wystąpili aktorzy związani z wrocławskim teatrem „Improkracja” Mateusz Płocha, aktor/lalkarz/improwizator, absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej we Wrocławiu, od kilku lat aktywny członek Teatru Improwizacji Improkracja. W 2014 roku szkolił się z improwizacji w Chicago min. w iO Chicago, Annoyance Theater oraz u Jimmiego Carrane'a . Prowadzi warsztaty z improwizacji. Współzałożyciel grupy impro 3-Way, z którą improwizuje w języku angielskim i Artur Jóskowiak - aktor improwizator, nauczyciel, trener improwizacji oraz biznesu, komik, konferansjer, absolwent filologii polskiej na Uniwersytecie Wrocławskim, współzałożyciel Teatru Improwizacji Improkracja, ośrodka szkoleniowego Akademia Improwizacji, grupy PAPTAK, SLAVIC PARTY 24/7 oraz wielu innych komediowych projektów wrocławskich. Improwizacji uczył się od trenerów m.in. z USA, Austrii, Wielkiej Brytanii, Francji, Izraela, Argentyny, Słowenii. Ze sceną związany od 2006 roku. Po spektaklu uczestnicy mogli obejrzeć wystawę unikatowych fotografii i kart pocztowych ze zbiorów Macieja Usurskiego (wystawa była czynna do 22 czerwca).

Do Oddziału dla Dzieci zaprosiliśmy na spektakl Teatru Stacja Szamocin pt. „ „Tancerczka i Kominiarczyk” według baśni Hansa Christiana Andersena. Przed dziećmi, z pięknie wykonanymi lalkami, wystąpiła Luba Zarembińska, reżyserka i autorka scenografii. Podczas wydarzenia Bibliotekę Główną odwiedziło 140 osób. Organizatorami ogólnokrajowej akcji byli: Centrum Edukacji Obywatelskiej, „Gazeta Wyborcza” i Magazyn „Książki”, Fundacja „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom”, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Instytut Książki. Patronat honorowy: Minister Edukacji Narodowej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Biblioteka

Narodowa. Patronat honorowy: Minister Edukacji Narodowej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Biblioteka Narodowa.

• **17. Ogólnopolski Tydzień Głośnego Czytania Dzieciom, 2 - 10 czerwca; Ogólnopolska Kampania Społeczna „Cała Polska czyta dzieciom”.**

Biblioteka aktywnie uczestniczyła w Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej „Cała Polska Czyta Dzieciom” i 17. edycji Tygodnia Głośnego Czytania Dzieciom. Kampania wspiera działania edukacyjne i popularyzujące zdrowie emocjonalne, rozwój intelektualny oraz mądre wychowanie dzieci i młodzieży.

Głośne czytanie realizowane było w Oddziale dla Dzieci oraz w 8 filiach. 17. Ogólnopolski Tydzień Głośnego Czytania obchodzony był z udziałem dzieci w wieku 3-12 lat.

W Tygodniu Głośnego Czytania Dzieciom czytano książki z klasyki literatury polskiej oraz uznanych współczesnych autorów, m.in. Grzegorza Kasdepke, Joanny Krzyżanek, Nelle Moost, Doroty Gellner, Małgorzaty Strzałkowskiej, Juliana Tuwima, Wandy Chotomskiej.

Codziennie dzieciom czytali specjaliści goście i przyjaciele biblioteki, m.in. : Eligiusz Komarowski – Starosta Pilski, Piotr Głowski –Prezydent Miasta Piły, Krzysztof Kus – Podleśniczy z Leśnictwa Mały Borek, Barbara Patoleta – treserka psów, Wiesława Pырcz-autorka książek dla dzieci, Magdalena Andrzejak – animatorka zabaw dla dzieci poprowadziła „Rodzinne Popołudnia z Misiem”, Andrzej Kozakiewicz – gitarzysta Zespołu Strachy na Lachy (Oddział dla Dzieci) , Anna Czarnecka – instruktorka warsztatów decoupage, Bogumiła Posadzy – czytelniczka biblioteki, młodzież z grupy teatralnej TO i OWO ze SP nr 2 (Filia nr 1), Krzysztof Hince – ogrodnik z Gospodarstwa Szkółkowego Hince (Filia nr 3), Maciej Usurski – historyk, muzealnik z Muzeum Okręgowego w Pile, Wojciech Drożdż – komentator, spiker, konferansjer, pracownik Biura Starosty w Pile, Michał Początek – lekarz neurolog (Filia nr 4), Aleksandra Kazińska- sekretarka medyczna, Małgorzata Biłas – pracownik administracyjny szpitala (Filia nr 5), Marzanna Polańska – dyrektor Niepublicznego Przedszkola Terapeutycznego, Grażyna Kamińska - seniorka, czytelniczka biblioteki (Filia nr 6), Anna Posadzińska – nauczyciel polonista, Katarzyna Polachowska – bibliotekarz, Maria Bajerska – bibliotekarz (Filia nr 7), Cezary Andrzej Krajewski- aktor, autor książki „Lila”, Monika Błauciak – pielęgniarka, czytelniczka biblioteki, Maria Kluk – nauczyciel, bibliotekarz, Gabriela Ciżmowska – redaktor naczelna Głosu Pilskiego (Filia nr 8), Dorota Sabat – nauczycielka wychowania przedszkolnego (Filia nr 9).

W ramach wydarzenia odbył się Flash mob taneczny przygotowany we współpracy z Publicznym Przedszkolem nr 3w Pile połączony z głośnym czytaniem książki Jiujja Wieslander „Mama mu czyta” z udziałem Eligiusza Komarowskiego – Starosty Pilskiego oraz Piotra Głowskiego – Prezydenta Miasta Piły. Do projektu dołączyły dzieci z Publicznego Przedszkola nr 19 zaproszone przez pracowników Filii nr 6, uczniowie SP nr 3 zaproszeni przez pracowników Filii nr 7 oraz dzieci mieszkające w Pile.

W Filii nr 4 odbył się wernisaż literacki w ramach projektu „Poetycka 4”, wystawka „Czytanie.pl” prezentująca bestsellery z polskiej, współczesnej literatury popularnonaukowej na 100-lecie odzyskania niepodległości.

Głośne czytanie uatrakcyjniono prezentacjami multimedialnymi, zabawami plastycznymi i literackimi oraz rytmicznymi. Łącznie odbyły się 34 spotkania (9 w Oddziale dla Dzieci, 25 w filiach), w których udział wzięło 833 dzieci (415 w Oddziale dla Dzieci, 418 w filiach) z pilskich przedszkoli i szkół.

- **Flash mob taneczny, 5 czerwca.**

Do udziału w flash mobie tanecznym organizowanym przez Oddział dla Dzieci Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Pile zostały zaproszone 2 grupy przedszkolaków z Publicznego Przedszkola nr 3 w Pile, wraz z opiekunami. Uczestnicy zostali przygotowani i nauczeni układu choreograficznego potrzebnego do wykonania projektu. Próby odbywały się będą w Oddziale dla Dzieci. 5 czerwca z siedziby Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Pile, dzieci biorące udział w przedsięwzięciu wraz z opiekunami przeszły na Plac Konstytucji 3 Maja (obok Ławeczki Stanisława Staszica), gdzie przedstawiły przygotowany układ taneczny. Podczas jego wykonywania dzieci trzymały w rękach plansze, na których zostały umieszczone krótkie hasła promujące działalność Biblioteki oraz idee kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”. Przygotowano również plansze dla osób, które spontanicznie postanowią włączyć się do projektu : dzieci z Publicznego Przedszkola nr 19, dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 3, dzieci z Publicznego Przedszkola nr 17. Całość przedsięwzięcia zakończyło głośne czytanie książki Jujji Wieslander „Mama Mu czyta” przez starostę piłskiego, Eligiusza Komarowskiego i prezydenta miasta Piły, Piotra Głowskiego; 190 uczestników.

- **Wakacje z wyobraźnią, lipiec sierpień.**

Oferta dla dzieci i młodzieży, spędzających wakacje w mieście. Codziennie, w lipcu i sierpniu, w Oddziale dla Dzieci Biblioteki Głównej, dwa razy w tygodniu w filiach miejskich: nr 1, nr 7, nr 9 oraz raz w tygodniu w Filiiach nr 3, nr 4, nr 6, nr 7, nr 8, miały miejsce nieodpłatne zajęcia dla dzieci w wieku od 6 do 13 lat. Twórcze zabawy z książką; literackie i artystyczne z wykorzystaniem różnych technik plastycznych, projekcje filmowe, prezentacje audiobooków, gry i zabawy przy komputerze. Inspirację do spotkań stanowiły uznane i popularne książki z literatury dziecięcej oraz popularnonaukowej. W Filii nr 4 zajęcia prowadziła także wolontariuszka: Marta Stawska, zabawy z językiem migowym. Zajęcia były także okazją do spotkań z koleżankami i kolegami z podwórka, sprzyjają zawieraniu ciekawych znajomości.

Łącznie odbyło się 108 zajęć, w których uczestniczyło 1178 dzieci (Oddział dla Dzieci 49 spotkań – 480 uczestników, filie biblioteczne 59 spotkań – 698 uczestników). Młodszym dzieciom w zajęciach towarzyszyli rodzice, dziadkowie lub starsze rodzeństwo.

Codziennie w godzinach otwarcia Oddziału dla Dzieci i filii bibliotecznych oferowano gry planszowe i multimedialne programy edukacyjne, bezpłatny Internet, dla młodszych dzieci kolorowanki i ilustrowanie ulubionych książek. Sympatycy gier na konsole korzystali ze strefy gier w Filii nr 1 przy ul. Ludowej 11. Z „Letniej Czytelni” (czasopisma i książki) zorganizowanej przed siedzibą Filii nr 4) skorzystało 53 mieszkańców osiedla.

- **Przystanek Piła i okolice, wrzesień – listopad.**

Z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości biblioteka realizowała w ramach programu edukacji regionalnej dla młodzieży, studentów, mieszkańców Piły i powiatu piłskiego, wykłady :

- „Historia kościoła Świętych Janów, symbolu polskości Piły” (6 września) - Marek Fijałkowski, historyk i regionalista, starszy kustosz Muzeum Okręgowego im. Stanisława Staszica w Pile, autor wielu publikacji w „Roczniku Nadnoteckim” oraz „Kronice Wielkopolski”;

- „Ruch niepodległościowy na terenie gmin powiatu pilskiego” (18 września) - dr Robert Kolasa, historyk, autor opracowań historycznych publikowanych min. w „Nadwarciańskim Roczniku Historyczno-archiwalnym” oraz w „Kronice Wielkopolski”;
- „Pilanie okresu międzywojennego” (2 października) – Marek Fijałkowski, historyk i regionalista, starszy kustosz Muzeum Okręgowego im. Stanisława Staszica w Pile, autor wielu publikacji w „Roczniku Nadnoteckim” oraz „Kronice Wielkopolski”;
- „Polacy spod Znak Rodła – ślady pilskie” (17 października) dr Robert Kolasa, historyk, autor opracowań historycznych publikowanych min. w „Nadwarciańskim Roczniku Historyczno-archiwalnym” oraz w „Kronice Wielkopolski”;
- „Działalność Konsulatu RP w latach 1928-1934, w Pile. Rola i znaczenie w umacnianiu tożsamości narodowej Polaków” (6 listopada) - Roman Chwaliszewski regionalista, konserwator zabytków, lokalny patriota, autor wielu publikacji historycznych. Z pasją potrafiący opowiadać o przeszłości regionu, w 2013 roku uhonorowany statuetką „Dobosza Powstania Wielkopolskiego”. Wyróżnienie to przyznawane jest w uznaniu zasług i wysiłków na rzecz upowszechniania wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim 1918/1919;

W ramach przedsięwzięcia rozegrana została również gra miejska „Śladami ruchu niepodległościowego w Pile”(9 listopada), dla grup niezorganizowanych, młodzieży, mieszkańców Piły i powiatu pilskiego. Uczestnicy mogli poznać swoje miejsce zamieszkania w sposób dynamiczny, atrakcyjny i przyjazny. Opiekę merytoryczną sprawował Maciej Usurski, historyk, kustosz Muzeum Stanisława Staszica, autor i współautora opracowań historycznych m.in. książki „Było takie miasto”, „Lotnicza historia Piły”, oraz artykułów publikowanych w „Kronice Wielkopolski”. Wydarzenia zrealizowano w ramach programu „Niepodległa”; łącznie 328 uczestników.

- **Jubileusz 50. rocznicy pracy twórczej Tadeusza Wyrwa-Krzyżańskiego, 19 października.**

Biblioteka była współorganizatorem jubileuszu 50. rocznicy pracy twórczej Tadeusza Wyrwa-Krzyżańskiego, poety, prozaika, krytyka literackiego, grafika i malarza. Autor za swoją pracę twórczą otrzymał m.in. Nagrodę red. „Ziemia Nadnotecka”, Nagrodę Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich im. Wilhelma Macha, za najlepszy debiut w prozie, Nagrodę im. Stanisława Piętaka, Medal Nowej Sztuki, Nagrodę „Czerwonej Róży” – Pierścień, Nagrodę II stopnia Ministra Kultury i Sztuki (wspólnie m.in. z Hanną Krall i Piotrem Kuncewiczem), Nagrodę UNESCO – Światowego Dnia Poezji. Jest autorem 4 tomów prozy i 37 tomów poetyckich. Ogłosił 9 książek dla dzieci. Wiersze dla dzieci znajdują się obecnie w podręcznikach szkolnych wydawanych przez Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne. Prace plastyczne prezentował w kraju i za granicą – na ponad 20 wystawach. Ukazało się 7 jego tek graficznych. Redagował i wydawał almanachy, a także książki innych. W 2006 roku otrzymał odznaczenie „Zasłużony dla kultury polskiej”. Laudację wygłosił dr Dariusz Tomasz Lebioda prezes Związku Literatów Polskich Oddziału Bydgosko-Toruńskiego, poeta, krytyk literacki, wydawca. Wiersze jubilata czytał Włodzimierz Ignasiński, filolog, instruktor teatralny, recytator. Na wystawie, poza rysunkami i grafikami artysty, czytelnicy mogli obejrzeć książki z dorobku artysty, jego autorstwa oraz te, które opracowywał graficznie, dokumentację drogi twórczej, a także korespondencję pochodzącą z archiwum artysty m.in. listy od Erny Rosenstein, Edwarda Stachury, Ryszarda Milczewskiego -Bruno czy Zdzisława Beksińskiego, udział wzięło 80 osób.

- **Książka do zjedzenia, 25 października.**

Wydarzenie literackie ukazujące współczesną literaturę oraz uznanych europejskich pisarzy w kontekście szeroko pojętej kultury, tak, aby ukazać jej autentyczność, tożsamość, odmienności, egzystencję człowieka, przewartościowania po 1989 roku. Prowokuje do namysłu nad znaczeniem literatury w poznawaniu, wyrażaniu w obcych językach, innych światów oraz ludzi, ich losów i wartości. W 2018 r. zaprezentowano literaturę łużycką (26 października). Gośćmi były : - Roża Domaścyna, poetka i tłumaczka mieszkająca w Budziszynie. Poetycka nomadka z „obszaru tranzytowego” języków niemieckiego i górnołużyckiego, tłumaczka Achmatowej i Mandelsztama. Autorka kilkunastu tomów poetyckich, prozy poetyckiej, dramatów, obrazów filmowych i słuchowisk oraz książek artystycznych. Tłumaczy z języka górnołużyckiego, słowackiego, dolnołużyckiego, czeskiego, polskiego, słoweńskiego i rosyjskiego. W 2018 otrzymała Literacką Nagrodę Kraju Związkowego Saksonia „za budowanie mostów między łużycką i niemiecką sztuką i kulturą oraz wprowadzanie tradycji łużyckiej do czasów współczesnych”; - Měrana Cuścyna - urodziła się i mieszka w Budziszynie. Poetka, recenzentka, autorka książek literackich i podręczników. Tłumaczka tekstów z języków: niemieckiego, rosyjskiego, czeskiego i słowackiego na język górnołużycki, między innymi sztuk teatralnych dla Niemiecko – Serbskiego Teatru Ludowego w Budziszynie. Z poetkami o literaturze i kulturze łużyckiej rozmawiała Alicja Wajs - tłumaczka, doktorantka Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, germanistka, członkini Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Niemieckiego Oddział w Pile oraz Maria Kopeć – inicjatorka projektów propagujących poezję, członkini Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Niemieckiego Oddział w Poznaniu. Czytano wiersze obu poetek (poetki w języku górnołużyckim, czytelnicy tłumaczenia na język polski). Indywidualnym rozmowom sprzyjał poczęstunek zupa musztardowa; 40 uczestników. Spotkanie odbyło się w ramach II Międzynarodowej Konferencji Poetyckiej.

- **Promocja książki „IV Eskadra Wielkopolska (15. Eskadra Myśliwska)”, 15 grudnia.**

Spotkanie z redaktorem książki ks. Robertem Kulczyńskim SDB oraz Grzegorzem Śliżewskim jednym z autorów książki „God save the 303 squadron!”, poświęconej najbardziej znanemu polskiemu dywizjonowi myśliwskiemu. Tradycje IV Eskadry Wielkopolskiej kultywował 302 Dywizjon Myśliwski i między innymi o tym opowiadał Grzegorz Śliżewski.

Książka „IV Eskadra Wielkopolska (15. Eskadra Myśliwska)” w najdrobniejszych detalach przedstawia dzieje eskadry od momentu utworzenia do chwili jej włączenia w skład 3. Pułku Lotniczego, w sierpniu 1921 roku. Barwne opisy, przygotowane z wykorzystaniem licznych fragmentów raportów i relacji bohaterskich lotników, zostały zilustrowane ponad 100. unikatowymi fotografiami, ukazującymi zarówno wykorzystywane w jednostce samoloty, jak i życie codzienne jej personelu; wspólnie z Pilskim Muzeum Wojskowym; 60 uczestników.

- **Kampania społeczna „Mała Książka – Wielki Człowiek”, wrzesień – grudzień.**

Biblioteka, jako partner, brała udział w ogólnopolskiej kampanii „Mała Książka – Wielki Człowiek”. Akcja miała zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każdy trzylatek, który przyszedł do biblioteki, otrzymał w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Pierwsze wiersze dla...” oraz Kartę Małego

Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik otrzymał naklejkę, a po zebraniu dziesięciu został uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W Wyprawce znalazła się także broszura informacyjna dla rodziców „Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka”, przypominająca o korzyściach wynikających z czytania dzieciom oraz podpowiadająca, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Projekt, którego organizatorem jest Instytut Książki, jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Partnerzy: Polska Sekcja IBBY, Fundacja Metropolia Dzieci Patronat Medialny: Ryms, CzasDzieci.pl. Wydano 121 wyprawek i 9 dyplomów.

W 2018 r. filie biblioteczne organizowały przedsięwzięcia animacyjne z książką dla dzieci i młodzieży oraz spotkania dla mieszkańców osiedli. Działalność poszczególnych filii Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w 2018 r. przedstawiona została w tabeli.

Filia	Nazwa i charakter spotkania	Ilość spotkań	Liczba uczestników
1	2	3	4
Filia nr 1 ul. Ludowa 11	Czytam, bawię się i uczę - edukacja czytelnicza, tematyczne lekcje biblioteczne dla dzieci z Przedszkoli nr 2, 4, 7 i 15 i Szkoły Podstawowej nr 2	22	437
	Magia czytania - popularyzacja ogólnopolskiej akcji czytania dzieciom, dla dzieci z Przedszkoli nr 2, 4, 7 i 15	19	387
	„Kreatywni aktywni” – warsztaty dacoupage, dla osób zainteresowanych technika zdobienia przedmiotów; prowadzenie Anna Czarnecka, wolontariuszka	22	250
	Zbiórki 28 Drużyny Starszoharcerskiej im. Anny Zawadzkiej i IV Gromady Zuchowej „Leśna Brać”	12	96
	Trzy kwadransy z książką i kredką - popołudniowe zajęcia interaktywne dla dzieci z osiedla	9	75
	Razem z Mamą, razem z Tatą - popołudniowe zajęcia interdyscyplinarne dla dzieci i rodziców; wspólne czytanie i tworzenie prac plastycznych z wykorzystaniem różnych technik plastycznych	10	83
	„Twórcze inspiracje” spotkanie i rozmowa o literaturze i pasji tworzenia Grupy poetyckiej „Sprężyna” z Tadeuszem Wyrwa-Krzyżańskim – poetą i pisarzem	1	8

	„Słowa i słówka” – zajęcia literacko-plastyczne dla koła plastycznego ze Szkoły Podstawowej nr 2; popularyzacja wiedzy lingwistycznej na temat związków frazeologicznych i przysłów, a następnie odzwierciedlenie ich znaczeni w formie plastycznej	2	11
	V Integracyjny Turniej Gier i zabaw Osiedla Zamoście - „Jaka to bajka?”, z przedszkolami nr 2, 4, 7, 16, Niepublicznym Przedszkolem Caritas, Szkołą Podstawową nr 2	1	130
Filia nr 3 ul. Prusa 16	Bajkoteka Trójki - zajęcia interaktywne połączone z głośnym czytaniem dla dzieci z Przedszkola nr 12, 13, 18 oraz Przedszkola Niepublicznego „Arka Noego”	27	497
	Salonik Trójki, spotkania z dorosłymi czytelnikami promującymi swoje pasje czytelnicze, prozdrowotne, kulinarne, plastyczne itp.	4	28
	Galeria czytelników, prezentacja twórczości artystycznej mieszkańców osiedla Górne, wystawy	5	625
	Plastyczne podróże po literaturze, spotkania z literackim tekstem i jego oddziaływaniem na wyobraźnię, dla dzieci z Zespołu Szkół nr 3 w Pile	2	11
	Poetycki autobus, zwiedzanie wystawy „Piła w wierszu pilskich poetów” i podróż autobusem, wspólne czytanie wierszy, uczestnicy II Międzynarodowej Konferencji Poetyckiej	1	30
Filia nr 4 ul. Śniadeckich 19A	Bajki poczytajki, zajęcia interdyscyplinarne z książką z elementami pedagogiki zabawy dla dzieci z Przedszkoli nr 16 i 17 w Pile	36	668
	4 Pory roku z książką, kafejka literacka, przegląd nowości wydawniczych dla czytelników dorosłych	2	39
	Klub Podróżnika „Przygoda”, klub czytelniczy, rozmowy o książkach podróżniczych, prezentacja zdjęć i artefaktów z różnych stron świata, „Bradziaga znaczy obieżyświat” spotkanie z Jackiem Jarosikiem, podróżnikiem z Tczewa	1	10
	Poetycka 4, prezentacja wierszy Agnieszki Świdorskiej, dwukrotnej laureatki Turnieju Jednego Wiersza, dziennikarki „Głosu Wielkopolskiego”; Alicji Lesińskiej z Grupy Poetyckiej „Sprężyna”; Agaty Mindykowskiej z Klubu Literackiego „Pegazik”; Edmunda Muscari Czyszaka; Mariki	10	84

	Pytlarz z Klubu Literackiego „Pegazik”; Moniki Mrotek, z tomiku przygotowywanego do druku; Ewy Nowakowskiej, poetki i animatorki kultury; Aleksandry Kamińskiej, studentki, laureatki konkursów poetyckich; poezji serbołużycyckiej; Agnieszki Kopacz, autorki projektu muzyczno-artystycznego „Muzolaki Muzykalne Przedszkolaki		
	Tęczowy pawilon, popołudniowe warsztaty literacko-plastyczne dla dzieci w wieku od 5 do 10 lat	6	20
	Wystawy malarstwa, prace autorów związanych z sekcją plastyczną „Plama” klubu Seniora RCK Fabryka Emocji pt. „Fotografika”; „Pejzaże /Portrety”, prezentacja prac słuchaczy UTW; „Surrealizm II”, prace Waldemara Jaglińskiego; „W moim magicznym domu” malarstwo Aleksandry Gromadzińskiej; „Anielskie wibracje” prace Małgorzaty Białej; „Jesienny koncert” obrazy Aleksandry Gromadzińskiej; „Symbole wokół nas” malarstwo Ilony Banach-Wach; „Moje impresje” malarstwo na podkładzie akrylowym Haliny Wajer; „Nieśmiertelni mistrzowie” malarstwo Barbary Taterki	10	74
	Z książką przez życie, twórcze zajęcia w bibliotece, z elementami biblioterapii, dla uczniów klas szkoły podstawowej ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Pile	14	75
	Spotkania autorskie : „Zamość – pokaz starych fotografii”, mało znana historia ciekawych miejsc w Pile, spotkanie z Tomaszem Domańskim, miłośnikiem historii naszego miasta; „Lila” – promocja książki Cezarego Andrzeja Krajewskiego, dramatu wojennego opartego na faktach. Autor książki jest aktorem filmowym, telewizyjnym i teatralnym; „Zamość – pokaz starych fotografii, mało znana ulica Bydgoska z pocz. XX wieku, spotkanie z Tomaszem Domańskim, miłośnikiem naszego miasta; „O mówieniu i pisaniu w swoim języku”, poetycka rozmowa Budziszyna z Piłą. Spotkanie z poetkami: Rozą Domascyną i Meraną Cuscyną	4	72
Filia nr 5 ul. Rydygiera	Magiczna biblioteka, przeglądów nowości	9	106
	Kolorowe piguleczki – bajeczki, zajęcia dla dzieci przebywających na oddziałach szpitalnych	58	452

Filia nr 6 ul. Królowej Jadwigi 17	Baśniowy Jadwiżyn, popołudniowe spotkania dla dzieci 3-5 letnich i rodziców	12	59
	Baśniowa Biblioteka Przedszkolaka, zajęcia interaktywne z elementami pedagogiki zabawy, „Cztery pory roku”, „Kanapowe czytanie”, „Biblioteka otwarta dla Ciebie”, dla dzieci z Przedszkola nr 19	15	328
	Kuferek pełen niespodzianek, zajęcia interdyscyplinarne z elementami biblioterapii dla uczniów ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego	7	57
	Skarby z mojej komody, spotkania dla dorosłych czytelników, prezentacja własnych pasji, metaloplastyka, prace Janusza Zawistowicza, Reginy Massalskiej – Czadankiewicz, Ilony Banach –Wach, Krzysztofa Maracha, Tomasza Domańskiego, członków sekcji plastycznej „Plama”	10	907
	Biblioteka otwarta dla Ciebie, wycieczki do biblioteki, nabywanie umiejętności korzystania z biblioteki i jej zbiorów, uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego i Szkoły Podstawowej nr 11	13	179
	Drzewo literackie, zajęcia interaktywne, prezentacja i utrwalanie wiadomości na temat zdarzeń i bohaterów wybranych książek, uczniowie szkoły Podstawowej nr 11	6	126
	Kolorowa biblioteka, prezentacje prac plastycznych dzieci uczestniczących w zajęciach bibliotecznych, laureatów konkursów plastycznych sekcji działającej przy MDK „Iskra”	5	740
	Zgraj się z biblioteką, dzieci i rodzice z osiedla	31	115
Filia nr 7 al. Poznańska 91	Książka i nie tylko... hobbista, kolekcjoner, spotkania dla dorosłych czytelników z osiedla	4	16
	Baśnie i legendy, głośne czytanie i dyskusje, raz w miesiącu, we współpracy z Zespołem Szkół nr 1	10	40
	Galeria różności, wystawy okolicznościowe oraz prac plastycznych mieszkańców osiedla	13	240
	Twórczy papier, popołudniowe zajęcia dla dzieci z osiedla	30	60

Filia nr 8 ul. Andersa 10	Klub młodego czytelnika, zajęcia interdyscyplinarne z książką dla uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 12 w Pile	17	261
	Przedszkolaki w świecie książek, zajęcia dla dzieci z Przedszkola nr 4 oraz z Przedszkola Salezjańskiego w Pile	19	343
	Klub gier planszowych, zajęcia interdyscyplinarne dla dzieci, młodzieży, opiekunów, z wykorzystaniem gier planszowych	37	146
	Przyjaciele biblioteki, przegląd nowości wydawniczych, spotkania dla dorosłych czytelników	4	26
Filia 9 ul. Wenedów 8A	Karty na stół, spotkania brydżowe czytelników z osiedla, każda środa	32	480
	Opowiem Ci książkę, literacko-plastyczne zajęcia dla dzieci z osiedla, w wieku 6-12 lat	15	61
	Zajęcia dla przedszkolaków z Przedszkola Terapeutycznego „Tęczowa Kraina i Niepublicznego Przedszkola „Zielona Dolina”, głośne czytanie, zabawy interaktywne	4	102

We wszystkich placówkach oferowany jest bezpłatny dostęp do Internetu.

Dla dzieci także multimedialne programy edukacyjne.

Piła, 16 stycznia 2019 r.

DYREKTOR

Joanna Wyrwa-Krzyżanińska